Egzemplarz obowiązkowy

1000

NUMER POJEDYNCZY 10 GROSZY.

№ 21. Białystok, środa dnia 21 lipca 1926 r. Rok 1.

BIAŁOSTOCKI GŁOS CODZIENNY

— WARUNKI — PRENUMERATY
Miesięcznie . 2.50
Kwartalnie . 7.50
z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domu w . Białymstoku. .

CENY OGŁOSZEŃ
za wiersz milimetrowej wysokości, szerokości szpalty redakcyjnej 50 groszy, drobne za wyraz 15 groszy
Komunikaty instytucji prywatnych lub społecznych w kronice płatne.

Demokratyczne pismo informacyjne.

„Chcemy pracować dla Państwa i Narodu!"

Inne narody niech biorą przykład z Polski! — Rząd chce działać w łączności ze społeczeństwem. — Wielka mowa premjera Bartla

W dniu 19 b.m. z okazji debaty sejmowej nad ustawą o pełnomocnictwach, p. premjer Bartel wygłosił następujące programowe przemówienie o celach i zamierzeniach rządu.

Polska potrzebuje silnej władzy

Zagadnienie wzmocnienia władzy wykonawczej jest w Polsce zagadnieniem — możnaby powiedzieć — odwiecznem i historycznem.

Rząd, który mam zaszczyt reprezentować, wziął na siebie brzemię naprawy, istniejących w Państwie stosunków i usunięcia zła w życiu publicznem i życiu państwowem.

Niema żadnego dla naszych działań wzoru; znowu szukamy dla nich własnej polskiej drogi.

Żądanie pełnomocnictw z naszej strony podyktowane jest sytuacją kraju. Zło, rozpanoszone w Polsce, wynika z wadliwości samego systemu pracy państwowej, z wadliwego ustawodawstwa, z ustrojowych braków aparatu państwowego. Sanacja gospodarcza naszego życia domaga się szybkich i radykalnych zmian.

Dźwigamy się ekonomicznie!

W wyniku trwającej od szeregu miesięcy aktywności bilansu handlowego od końca maja r. b. nastąpiła radykalna zmiana na lepsze w sytuacji walutowej. **Złoty ustabilizował się początkowo na kursie około 10, obecnie zaś na odpowiadającym położeniu gospodarczemu 9.20.**

Nastąpił wzrost walut. Tendencja dopływu walut obcych trwa w dalszym ciągu. W maju i czerwcu zapotrzebowanie rządowe, około 9 miljonów dolarów zostało zaspokojone w całości.

Powiększenie obiegu biletów Banku Polskiego osiągnęło 460 miljonów.

Czarna giełda ciężko zaniemogła; sądzimy, że beznadziejnie.

Osiągnęliśmy obniżenie przez Bank Polski stopy dyskontowej z 12 na 10 proc.; brane są pod uwagę zniżki dalsze. Banki Państwowe obniżyły stopę z 18 na 14, a nawet niżej.

W czerwcu przemysł węglowy eksportował o 100 proc. więcej niż poprzednio: eksport węgla wynosił 700 tys. ton, w czerwcu 1.400.000, a eksport w ciągu pół miesiąca lipca objął już 850.000 ton. Znaczne ożywienie zapanowało również w wielu innych dziedzinach produkcji. **Cyfra bezrobotnych coraz silniej i wyraźniej maleje, a robotnicy, którzy do niedawna pracowali dwa lub trzy dni w tygodniu, pracują obecnie pełny tydzień.**

Ministerstwo Rolnictwa zorganizowało udzielenie kredytów na sfinansowanie eksportu zboża zagranicę.

W dziedzinie kolejnictwa podnieść należy znaczne wzmożenie ruchu przedewszystkiem eksportowego i znaczny wzrost wpływów. Gospodarstwo narodowe zniosło z łatwością pewną podwyżkę taryf.

Wpływy kolejowe pokrywają obecnie, prócz wydatków eksploatacyjnych wszystkie wydatki inwestycyjne, oprocentowanie i amortyzację pożyczek kolejowych. Pozwoli to na poczynienie zamówień w fabrykach krajowych na nowy tabor.

Trzeba zreorganizować administrację!

Urzędy centralne nie są dostatecznymi przewodnikami woli kierowniczej. **Pierwszą troską Rządu jest zreformowanie aparatu administracyjnego w kierunku wzmocnienia władzy.** Powołaną została komisja reorganizacyjna, która opracowuje projekt ustawy o zasadniczej organizacji aparatu administracyjnego w kierunku określenia ilości ministerstw oraz zakresu ich działania, kompetencji i odpowiedzialności. Komisja ustala zasady organizacyjne ministerstw, systemu pracy, polityki personalnej, systemu biurowości i rachunkowości.

Pierwszym etapem konkretnym jest reorganizacja centralnego zarządu Min. Spraw Wewnętrznych, oparta na zasadach racjonalnego podziału czynności.

W dziedzinie spraw samorządowych opracowano wytyczne planu gospodarczego dla samorządów na najbliższe pięciolecie.

Stan bezpieczeństwa kraju po wypadkach majowych doprowadzony został do stanu całkowitego spokoju.

Polityka społeczna Rządu

Rząd wszczął energiczną walkę z drożyzną w kierunku obniżenia cen szeregu artykułów pierwszej potrzeby, zapewnienia aprowizacji ośrodków przemysłowych, stworzenia rezerw zbożowych, oraz obniżenia cen mięsa.

Z początku b. r. zaznaczył się b. silny ruch w kierunku podniesienia zarobków. Żądania zostały wysunięte we wszystkich prawie ośrodkach przemysłu metalowego, włókienniczego, górniczego, chemicznego, w zakładach użyteczności publicznej i t. p., a tłumaczyły się wzrostem drożyzny.

Dzięki interwencji i pośrednictwu Inspekcji Pracy, Ministerstwa Pracy i Premjera udało się większość zatargów zlikwidować bez strejku, w drodze zawarcia umów zbiorowych. **Zarobki w poszczególnych gałęziach pracy zostały podwyższone od 10 do 15 procent.**

Przystąpiono do specjalnej kontroli akcji zasiłkowej dla bezrobotnych i do udoskonalenia i rozszerzenia aparatu kontrolującego.

Ukończono prace nad ujednostajnieniem rozbieżnych przepisów dotychczasowych stosunków pracy, nad ujednostajnieniem ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych, nad usprawnieniem administracji w Kasach Chorych.

Opracowano projekt ustawy o udzieleniu pożyczek samorządom i instytucjom społecznym na zatrudnienie bezrobotnych z funduszów, wyznaczonych na pomoc państwową dla bezrobotnych.

Wojsko i polityka zagraniczna

W dziedzinie pracy wojskowej wre praca nad udoskonaleniem siły zbrojnej.

Konieczność utrzymania równowagi budżetowej nie pozwala na szybkie usunięcie rażących braków w technicznem uposażeniu armji i dlatego Pan Minister Spraw Wojskowych zwrócił uwagę na prace organizacyjne, których przeprowadzenie zdolne będzie podnieść sprawność aparatu wojskowego.

W najważniejszej politycznie dziedzinie polityki zagranicznej stwierdzić winniśmy przedewszystkiem, że dążenia nasze ku przebudowie i naprawie wewnętrznej stały się krokiem naprzód w ugruntowaniu zaufania i prestige'u naszego nazewnątrz. **Stosunki przyjazne z innymi narodami wzmacniamy i utrwalamy. Prace nad traktatem handlowym z Niemcami zostały przez obecny rząd energicznie podjęte.** Również podjęliśmy przygotowania do zawarcia prawnych stosunków z temi państwami, z któremi dotychczas traktatów nie zdołaliśmy zawrzeć.

Zmiana Konstytucji

Nie może być mowy o dostatecznej naprawie naszego systemu pracy państwowej, dopóki podstawą tej pracy — Konstytucja — nie zostanie poprawiona w punktach dotyczących zagadnienia władzy.

Pełnomocnictwa dla rządu są uzasadnione przez sytuację, jak i przez prace i kierunek prac tego Rządu.

Programu rządu nie rozumiem jako zadania szkolnego na temat „Co należy uczynić dla osiągnięcia w kraju stanu zupełnej błogości?" **Rząd obecny posiada tę właściwość, że nie hołduje żadnemu z partyjnych programów. Rzeczywistość polska żadną miarą partyjnie ująć się nie daje.**

Nie umiem wyliczyć dziś z całą ścisłością i dokładnością tego wszystkiego, co dla rządzenia Polską przedsięwzięte zostanie; mogę za to powiedzieć najdokładniej i najściślej, czego ten rząd nigdy nie uczyni.

Rząd nie dopuści, aby Skarb Państwa zawiódł zaufanie wśród swoich, lub obcych. Rząd nie dopuści, aby panoszyła się korupcja, partyjnictwo i protekcjonizm. **Rząd nie dopuści,** aby urzędnik państwowy traktował w inny sposób człowieka posiadającego, a w inny — człowieka pracy. Rząd nie dopuści żadnych doktrynerskich eksperymentów w dziedzinie gospodarczej lub społecznej, nie uzna innych wskazań jak: powiększenie powszechnego dobrobytu, podniesienie wydajności pracy i produkcji i zmniejszenie drożyzny.

Rząd nie pozwoli, aby słuszne prawa obywateli narodowości niepolskiej na szwank narażone były. **Rząd nie dopuści, aby w jakiejkolwiek mierze doznały szwanku słuszne prawa i interesy pracy, aby zapanował wyzysk tej pracy.**

Rząd nie będzie stał bezczynny i bezradny wobec gniotącego zagadnienia bezrobocia.

Pokój i praworządność Z czem Rząd przychodzi?

Zasadnicza linja polityki zagranicznej polegać będzie nadal na naszem szczerem i zdecydowanem dążeniu do utrzymania pokoju **w warunkach, odpowiadających postulatom bezpieczeństwa, integralności i autorytetu Państwa.**

Z całą mocą odpieram przypisywane nam agresywne zamiary wobec któregokolwiek z naszych sąsiadów.

Jako pierwsze zadanie w dziedzinie polityki wewnętrznej stawia sobie rząd pogłębienie praworządności.

Rząd jednocześnie zdecydowanie przeciwstawi się wszelkim działaniom, godzącym w interes państwowy.

Sprawy o przestępstwa z pobudek politycznych, narodowościowych i religijnych, a popełnionych przed dniem 1 kwietnia 1923 r., rząd pragnie zlikwidować w granicach prawnych przez ułaskawienia indywidualne.

Mniejszości narodowe

Lojalne stosowanie postanowień Konstytucji oraz zawartych przez Państwo traktatów, najrychlejsze doprowadzenie do uregulowania spraw przynależności państwowej, przyśpieszenie wykonania reformy rolnej i popieranie parcelacji prywatnej, rozumianej jako czynnik poprawy ustroju agrarnego, uproszczenie przepisów o komasacji gruntów i regulacji serwitutów — oto szereg zadań, które rząd pragnie podjąć w interesie mniejszości narodowych.

Antysemityzm gospodarczy jest szkodliwy dla państwa.

Żadnych tajnych paktów z ludnością żydowską rząd zawierać nie będzie, stać będzie jednak twardo na stanowisku wykonania Konstytucji.

Rząd pracy przed Sejmem

Programowa mowa p. premjéra dr. Bartla

Głosowanie zmian Konstytucji. — Większość wniosków poselskich upadła

Expose p. premjera, oraz głosowanie nad zmianami Konstytucji sprawiły, iż posiedzenie Sejmu w dniu 19 b. m. nosiło

znamiona wielkiego dnia parlamentarnego.

Na wstępie odesłano do Komisji kilka projektów ustaw o ratyfikacji traktatów międzynarodowych, a m. in. gwarancyjnego traktatu polsko-rumuńskiego. Znamienne było w tej sprawie przemówienie komunisty p. Sochackiego, który

wystąpił ostro w obronie... Sowietów,

twierdząc, iż umowa polsko-rumuńska godzi w państwo czerwonych carów.

Następnie przystąpiono do ustawy o pełnomocnictwach dla rządu.

Pierwszy zabrał głos p. premjer Bartel.

Wśród natężonej uwagi Izby — szef rządu w przeszło dwugodzinnem przemówieniu uzasadniał konieczność udzielenia pełnomocnictw rządowi.

W expose

uderzał brak silniejszego zainteresowania się szefa rządu sprawą zmiany Konstytucji,

a przeniesienie całej nieomal uwagi na pełnomocnictwa. Nacisk p. premjera na sprawy gospodarcze i finansowe przyjęła Izba z uznaniem, jak również zapewnienie o pokojowości naszej polityki zagranicznej.

Energicznie zaprzeczył szef rządu oszczerczym plotkom, dotyczących rzekomych zamiarów rezygnacyjnych rządu z niektórych naszych terytorjów. (Mowa tu o Pomorzu).

Następnie Izba wśród powszechnego naprężenia i przy licznym komplecie poselskim przystąpiła do głosowania nad ustawą o zmianie Konstytucji.

Odrzucono wszystkie wnioski, zmierzające do zmiany ordynacji wyborczej, oraz do ograniczenia nietykalności poselskiej, jak również odrzucono prawa veta prawodawczego Prezydenta. Powyższe odrzucone wnioski — za wyjątkiem prawa veta — pochodzą z inicjatywy poselskiej.

Dalsze głosowanie, jak również dyskusja i głosowanie nad pełnomocnictwami odbędą się dziś.

Sprawa samorządu i oświaty

Rząd dąży do jaknajrychlejszego odnowienia ciał samorządowych.

Na przeszkodzie stoją braki i luki w obowiązującym dotychczas ustawodawstwie samorządowem

Rząd widzi dwa wyjścia z tej sytuacji:

albo naprawić bez zwłoki, w obecnym ustroju Samorządu w Państwie tylko to co nieodzowne i pilnie naprawy tej potrzebuje, albo uzyskać nowe ustawy samorządowe, bardziej przystosowane do potrzeb życia niż pierwotne projekty rządowe. Sejm wszedł na tę ostatnią drogę.

W dziedzinie oświatowej będziemy dążyć przedewszystkiem do organicznego ustosunkowania szkolnictwa średniego do szkolnictwa powszechnego.

Plany finansowe Rządu

W dziedzinie finansowo-gospodarczej stawiamy na miejscu naczelnem konieczność trwałej równowagi budżetowej, jak również stabilizacji złotego. Oszczędność w budżetowaniu nie wiąże się w naszem rozumieniu z mechaniczną redukcją pracowników państwowych lub wydatków rzeczowych.

Skoro tylko warunki na to zezwolą, poddamy rewizji uposażenia pracowników państwowych i wojska, które jest niedostateczne.

Przy Banku Polskim powołany będzie do życia Bank Dolarowy, który będzie ściągał dolary i waluty dla sfinansowania eksportu.

Uporządkowanie kwestji bilonu, modyfikacja przepisów dewizowych i wydatniejsze uchwycenie dewiz eksportowych stanowi dalszy cykl zarządzeń.

Stworzony będzie stopniowo program rozwoju handlu w Polsce, który dotychczas po macoszemu w Polsce był traktowany.

Walka z bezrobociem prowadzona będzie przez Rząd drogą wprowadzenia w życie ustawy o rozbudowie miast, przez rozpoczęcie robót publicznych o charakterze prodakcyjnym oraz przez ułatwienie kredytów dla przemysłu.

Opieka nad rolnictwem

Analiza naszego życia gospodarczego wysuwa na plan pierwszy zagadnienia wytwórczości rolnej.

Bilans handlowy zawdzięcza swój pomyślny stan czynny stałemu zwiększaniu się eksportu artykułów rolniczych.

Jedną z podstawowych wytycznych polityki gospodarczej rządu będzie zwalczanie dysproporcji cen między artykułami rolniczymi i środkami produkcji. Powiększenie tą drogą zdolności nabywczej ludności wiejskiej w decydujący sposób ułatwić może sanację gospodarczą.

Wypadnie nam uregulować w najbliższym czasie w drodze ustawodawczej sprawę zagospodarowania lasów państwowych.

Kolejnictwo

Ministerstwo Kolei przekształcimy na Ministerstwo Komunikacji.

Nie załatwiony dotąd projekt ustawy emerytalnej dla nieetatowych pracowników kolejowych winien przyjąć formę prawa na podstawie otrzymanych przez rząd pełnomocnictw.

„Rząd Pracy"!

Jeżeli bym miał ująć w jednem wyrażeniu te różnorodne dążenia, nie mógłbym znaleźć innej definicji jak „Rząd Pracy", pracy twardej, uczciwej a stanowiącej podstawę życia i dobrobytu każdej jednostki i każdego społeczeństwa. Pracę tę w miarę sił naszych dawać zamierzamy, ale mamy również prawo i wolę żądać jej od całego narodu.

Od świadomości ogółu, że wśród narodów Europy naszego obecnego wysiłku wstydzić się nie potrzebujemy, że przeciwnie, — mamy zamiar postawić go za przykład nowego rozwiązywania trudności i przekreślania błędów — zależy powodzenie podjętego przez nas wielkiego zadania.

Ubezpieczenia społeczne
W POLSCE

Wyszła nakładem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej broszura p. t. „Obciążenie produkcji na rzecz ubezpieczeń społecznych w Polsce i zagranicą *). Broszura to niewielka, pięćdziesiąt stron zeledwie licząca, ale jakże jest treściwa i pouczająca: wyjaśnia ona szereg zagadnień z dziedziny polskiej polityki socjalno-ubezpieczeniowej.

Minął już czas, gdy kapitaliści ubezpieczenia robotnicze wogóle za luksus lub zbędne nowinkarstwo uważał. Sto lat upłynęło od chwil, gdy propaganda reform społecznych, podjęta przez Roberta Owena, załamała się na wrogich a tępych skałach oporu obskurantów — kapitalistów. Dziś już nawet najbardziej cuchnący feodalizmem kapitaliści uznają korzyści społeczne i nawet gospodarcze ubezpieczeń chorobowych, inwalidzkich, od bezrobocia i t. d.

Dlatego ataki przemysłowców oraz ich suto płatnych adwokatów — „ideologów" zmierzają dziś w kierunku nieco innym. „Rzecz dobra sama w sobie, ale... u nas przedwczesna i, co najważniejsza, zbyt kosztowna! Ubezpieczenia podrażają produkcję w Polsce silniej, niż w Niemczech, Anglji, Belgji i t. d., skutkiem czego tracimy rynki zbytu. Wynika z tego kryzys produkcji i bezrobocie. Robotnik niby ma teoretyczne ubezpieczenia, ale za to niema pracy, czyli jest nędzarzem!" Oto w skróceniu tok rozumowań kapitalistów: rzecz jest szkodliwa stosunkowo, w porównaniu z innemi państwami, szkodliwa relatywnie...

Broszurka M-stwa Pracy zadaje temu rozumowaniu kłam. I to zadaje kłam na podstawie liczb i ścisłej, beznamiętnej liczbowych analizy. Dla wprowadzenia dorobku tej broszury jaknajrychlej w obrót polemiczno-dyskusyjny, przytoczymy parę jej rewelacyjnych może nawet spostrzeżeń.

Oto wysokość składek łącznych w procentach zarobków robotniczych: Czechosłowacja 12 proc., Niemcy — 16 proc., Austrja — 17.3 proc.; w Polsce b. zabór pruski (najsilniejsze obciążenia) — 15.1 proc., b. zabór austr. i ros. — 11.5 proc.

Ale weźmy to bardziej dokładnie: w formie kwot absolutnych całości składek na ubezpieczenia od robotnika wykwalifikowanego za 48 godzin pracy. Tutaj otrzymujemy: Polska — 3.79 zł. do 4.64 zł., Praga — 7.37 zł., Londyn — 8.83 zł., Wiedeń ponad 10 zł., Berlin ponad 13 zł. Daty te odnoszą się do grudnia 1925 r. i do przemysłu metalowego.

Przeciętna składka roczna jednego robotnika na wszystkie istniejące fundusze ubezpieczeniowe wynosi: Czechosłowacja 161.5 zł., Śląsk Polski 163.23 zł. (norma w Polsce najwyższa), Austrja — 184.64 zł., Niemcy — 239.44 zł., wreszcie Anglja — 241.59 zł.

Ogólna suma wydatków Polski na ubezpieczenia wynosiła w r. 1925 — 313 miljonów (11 zł. na głowę ludności). Odnośne sumy w innych państwach wynosiły: Niemcy — 2.723 miljony mk. (45 mk. na głowę), Anglja — 128.8 funtów szterlingów (27 funt. na głowę). Wszędzie tedy sumy znacznie wyższe.

Ogólny koszt pracy (płaca robocza, dopłaty na ubezpieczenia) jest w Polsce również najniższy; dla przeciętnego robotnika wykwalifikowanego wynosi on: Warszawa — 100, Wiedeń — 170, Praga — 196, Berlin — 266, Londyn — 370.

Robotnik polski jest tedy najtańszy, a zgoła nie mniej wydatny. Wydajność górnika węglowego wynosi: Polska (Śląsk) — 1.009 ton na dniówkę, Ruhr'a — 0.946, Śląsk Niemiecki — 1.154, Czechosłowacja — 0.889. Zauważyć należy, że w Niemczech (Ruhra i Śląsk) dniówka jest dłuższa.

Z tych zestawień autor, za którym stoi autorytet Ministerstwa Pracy, wyciąga wniosek następujący: „skargi na nadmierne obciążenie naszej produkcji i gospodarstwa narodowego przez ubezpieczenia społeczne... okazują się zupełnie nieuzasadnione". Jasno, krótko, dobitnie.

Pięćdziesiąt stron pracowicie nagromadzonych dat i zestawień przekonywują nas o tem bardzo dobitnie. Ten tylko nie uwierzy, kto nie zechce. A w pierwszym rzędzie ten, kto własną beztroskość, brak zmysłu organizacyjnego i rozrzutność gospodarczą pragnie odbić atakiem na ustawy robotnicze.

Publikacja M-stwa Pracy winna się znaleźć w rękach każdego działacza społecznego i politycznego. Bo to jest dobra książka.

*) J. W. — Studjum porównawcze — 1926 — Warszawa, stronic 50.

AMERYKA
chce porządkować finanse Europy
Zacznie od Francji

Konferencja amerykańskiego sekretarza stanu Mellona oraz Morgana z generalnym dyrektorem Banku Angielskiego Normanem, gubernatorem Federal Reserve Banku Strongiem oraz gubernatorem Banku Francuskiego Moreau odbędzie się w Trouville we Francji.

Czas trwania konferencji tej zależeć będzie od przebiegu przesilenia gabinetowego we Francji.

Zamierzone jest utworzenie **specjalnego instytutu kredytowego dla wszystkich krajów Europy,**

opartego na gwarancjach wielkich banków amerykańskich.

Co mówią tygodniki?

Inteligencja polska o naprawie ustroju.

Tym razem zrobimy pewną reklamę. Pozwolimy sobie zaprezentować szerszemu ogółowi naszych Sz. Czytelników i Przyjaciół dwutygodnik **„Drogi Naprawy".**

Wychodzi od trzech miesięcy i skupia koło siebie gromadkę inteligencji polskiej, pracującej dziś raczej teoretycznie nad zasadniczemi kwestjami ustroju państwa oraz jego zagadnień ekonomicznych, politycznych i społecznych. Z całego szeregu perjodyków politycznych „Drogi Naprawy" wyróżniają się powagą, esencjonalnością i wysokiem poczuciem obowiązku obywatelskiego. Nie robimy tej reklamy z żadnych pobudek politycznych: poprostu uważamy że dobrze jest, jeśli obywatel, który w prasie codziennej z konieczności otrzymuje rzeczy dorywcze, bieżące, raczej notowane, niż pogłębione i usystematyzowane, jeśli ten tedy obywatel dla niejakiego uporządkowania swych wrażeń politycznych, sięgnie co pewien czas do „Dróg Naprawy", aby wziąć stamtąd rzeczy, przesiane przez sito spokojnej refleksji politycznej, wiedzy teoretycznej i spokoju beznamiętnej obserwacji.

Ostatni (6-sty) numer **„Dróg Naprawy"** przynosi nprz. szereg rzeczy, odnoszących się do kwestji reformy demokracji parlamentarnej.

W artykule wstępnym mamy tedy nprz. ostry atak na polskie sejmy:

> w Polsce — parlamentaryzm zajął miejsce, zanim jakiekolwiek inne instytucje i organy życia publicznego były w stanie dojrzeć i rozwinąć się. Ani religja, ani instytucje samorządowe, ani sądy, ani organy administracyjne, ani uniwersytety — nie zdołały wytworzyć opinji autorytatywnej, zdolnej do przeciwstawienia się imieniem myślącej części społeczeństwa w sprawach państwowych, gospodarczych lub społecznych.

Cóż zaś z tego wynikło?

> Parlament polski miał dość sił, aby zniszczyć każdą plonkę cudzego autorytetu, aby obalić każdy rząd, ale zabrakło mu tej siły aby opanować własny rozgardjasz i aby wyprodukować własny autorytet. Stał się siłą, którą każdy wyzyskiwał i każdy się bał, ale której nikt nie szanował i nie bronił. Powaga parlamentu szła w odwrotnym stosunku do jego uprawnień.

P. Chyszowski wskazuje, że i we Francji, skąd wzięliśmy wzory parlamentaryzmu, rośnie nieufność do dzisiejszych form parlamentaryzmu:

> w całym kraju podniósł się krzyk oburzenia na nieudolne sejmowładztwo, na korupcję, idącą z góry, na zupełny brak nie wyborczego, ale państwowego programu oraz rąk i głów do jego wykonania. Cała państwowo myśląca opinja publiczna w prasie niezależnej, na wiecach i zebraniach wysunęła popularne hasło rządu „tęgich głów i silnych rąk" i przełamania sejmowładczego, przetargowującego się o żłobek władzy partyjnictwa. Na prowincji zaczęła się formelna nagonka na posłów i senatorów, którzy poprostu unikali kontaktu z wyborcami, nie chcąc się narazić na przykre niespodzianki. Walka z parlamentaryzmem wzmocniła odrazu dwa skrajne skrzydła społeczne, komunistów i faszystów.

O — o! Właśnie! Kto więc nie chce zwycięstwa faszyzmu czy komunizmu — musi ratować parlamentaryzm — przez jego reformę.

Temat ten podejmuje p. **Wł. Czapiński,** który w niezmiernie ciekawym artykule m. in. słusznie spostrzega, że

> dla przeciętnego obywatela punkt ciężkości zagadnienia przenosi się ze sprawy rządzenia zgodnie z jego wolą na sprawę rządzenia zgodnie z jego interesem.

Jest to spostrzeżenie słuszne! Ale dlaczego autor wyciąga zeń — i to w tak mglistej formie — hasło walki z proporcjonalnością wyborów?

Ceniony badacz prawa konstytucyjnego, **Dr. Sapiński,** troska się o silny rząd i słusznie zwraca uwagę, iż

> istotną wadę tu stanowi artykuł 58 Konstytucji. Mówi on, iż do odpowiedzialności parlamentarnej pociąga ministrów Sejm zwykłą większością. Zwyczajna większość głosów w Sejmie naszym przy quorum przynajmniej jednej trzeciej ogółu ustawowej liczby posłów (art. 32 Konstytucji) stanowi 75 głosów. Taką liczbą głosów mógł być obalony, a niewiele większą, w rzeczywistości, był obalany.

Wobec tego wskazuje na zasady, przyjęte w innych konstytucjach (kwalifikowane większości dla obalenia rządu) i kończy:

> Sejm następny, jako druga konstytuanta, będzie musiał znowu zająć się art. 58, bodaj od niego rozpoczynając przyszłe rozprawy.

Mamy więc — bo nie wszystko cytujemy — przegląd najważniejszych problemów konstytucyjnych.

A—mol.

Wewnętrzna administracja Państwa
w nowej szacie od głowy do stóp

Reorganizacja centrali M. S. Wewn. przeprowadzona już formalnie, — faktycznie

odbywać się będzie stopniowo

i zakończona zostanie około 1 sierpnia b. r.

Chodzi o to, aby tok spraw bieżących nie doznał szwanku, wobec czego przekazywanie agend nowoutworzonym wydziałom i departamentom odbywa się stopniowo, tembardziej, że zniesiono przy wydziałach kancelarje, a istnieć one będą obecnie

tylko przy departamentach,

więc ze względów ściśle kancelaryjnych „przemiana" wymaga pewnego czasu.

Co do przesunięć personalnych zaznaczyć należy, że obsada stanowisk dyrektorów departamentów jest dotychczas — przeważnie prowizoryczna.

I tak: obowiązki dyrektora dep. organizacyjnego, który w myśl nowego statutu organizacyjnego Min. Spraw Wewn. podlegać ma Podsekretarzowi Stanu — pełni zastępca p. inspektor Twardo.

Dep. polityczny prowadzi czasowo p. Jaszczołt, który odejdzie niebawem na stanowisko wojewody do Łodzi, gdyż nominacja ta jest już podpisana.

Dyrektorami departamentów samorządowego jest p. Weisbrod, administracyjnego p. Kozłowski, służby zdrowia, Dr. Wroczyński.

Po dokonaniu reorganizacji Centrali, władze ministerjalne przystąpią do reorganizacji

urzędów wojewódzkich.

Reorganizacja ta, jak się dowiadujemy, nie będzie polegać specjalnie na zmianach personalnych, a na dostosowaniu organizacji urzędów tych do centrali Min. Spraw Wewn., bowiem odpowiedni układ departamentów i wydziałów w ministerstwie musi pociągnąć za sobą

identyczną organizację

w urzędach wojewódzkich.

Oczywiście, pewne zmiany i redukcje nastąpią, lecz nie są one celem reorganizacji, a tylko z niej wypływają.

Po dokonaniu tego przystąpią wojewodowie do reorganizacji starostw.

Niepokój Sowietów o granice zachodnie
Bredzą o Anglji i boją się Polski

Sprawa paktów gwarancyjnych między Sowietami a Państwami Bałtyckiemi weszła w nowe stadjum. Rząd sowiecki gotów jest rozpocząć

z Finlandją bezpośrednie rokowania,

zarówno w sprawie zawarcia paktu rozjemczego, jak i w sprawie wysp Alendzkich, co do których rząd sowiecki nie uznał orzeczenia Ligi Narodów z r. 1921, przyznającego te wyspy Finlandji.

Równocześnie z tą propozycją prasa sowiecka zamieściła szereg artykułów,

atakujących gwałtownie Anglję za jej politykę bałtycką, twierdząc, iż Anglja przy pomocy Polski dąży do stworzenia nadbałtyckiej koalicji państw, skierowanej przeciw Sowietom. Zdaniem prasy sowieckiej w bliskim związku z tą sprawą pozostaje również ostatnia wizyta w Warszawie redaktora angielskiego Steeda.

Zakup zboża polskiego przez Francję

Znany francuski Bank Handlowy Louis Dreyfus zawarł umowę z rządem polskim w sprawie zakupu dla Francji znacznej partji zboża polskiego.

Jako punkt tranzytu oznaczony został Gdańsk, gdzie będzie gromadzone zboże, które będzie następnie przewożone do Francji.

Niestosowny moment przeprowadzania reorganizacji
Pozbawi pracy 5.000 robotników

W Żyrardowie, w fabryce „Żyrardów" rozeszła się wiadomość, że robotnikom, w liczbie **około 5.000 zostanie wymówiona praca.**

Przedstawiciele organizacyj robotniczych podjęli wobec tego pertraktacje z zarządem fabryki by nie dopuścić do zwolnienia robotników z pracy. Zarząd obiecał delegacji rozpatrzyć jeszcze szczegółowo sprawę tę, motywując konieczność czasowego zamknięcia fabryki wymogami **technicznemi przy reorganizacji.**

Jednakże, nie czekając na dalsze pertraktacje, dyrekcja dziś 20 b. m. wywiesiła ogłoszenie, na mocy którego wszyscy robotnicy mają wymówioną pracę od dnia 2 sierpnia r. b.

Nie wątpimy, że czynniki rządowe przekonają dyrekcję fabryki „Żyrardów", że chwila obecna nie jest stosowna dla eksperymentowania losem 5.000 robotników.

Co słychać nowego?

21 lipca

ŚRODA

Dziś: Julji

Jutro: Marji Magdaleny

Wschód słońca o godz. 3 min. 37 rano. Zachód o godzinie 7 minut 46 wiecz. Ubyło dnia 37 minut.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH

Wielki: nieczynny.
Narodowy: „Safanduły".
Letni: „Dobrze skrojony frak"
im. Bogusławskiego: „Puhar wędrowny".
Polski: „Azais".
Mały: „Osiołkowi w żłoby dano"
im. Fredry: „Trójka hultajska".
Odrodzony: „Niewolnice z Pipidówki".
Perskie Oko: „Do widzenia! Na Marszałkowskiej!"
Powszechny: „Dla gołych i wesołych".
Mignon: „Oj te upały".
Eldorado: „Ecie - Pecie w kabarecie".
Bagatela: „Hamerer przyjechał".

Zwierzyniec, Koszykowa 47, przy Marszałkowskiej, otwarty od 10 rano do zmroku. Wejście 50 gr. — dzieci 25 gr.

Różne

POBÓR

We wtorek, 20 lipca, w lokalu przy ul. Dobrej 72 odbędzie się dodatkowa komisja poborowa dla poborowych, zamieszkałych w komisarjatach 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 12 i 26 podlegających P. K. U. Nr. 1. Czynności komisji rozpoczną się o godz. 9 rano.

PORZĄDKOWANIE MOKOTOWA

Na skutek wystąpienia wydziału zdrowia magistratu w sprawie wyłożenia gruzem w r. b. ul. Ludowej i Konduktorskiej w Mokotowie wydział techniczny zakomunikował, że w r. b. wykonane będzie gruzowanie tych ulic do ul. Huculskiej, zaś za ul. Huculską dalsze roboty wykonane będą o ile warunki techniczne i fundusze na to pozwolą.

WOJEWODA SOŁTAN WYJECHAŁ NA URLOP

Wojewoda warszawski, p. Sołtan, wyjechał na urlop. Zastępuje go naczelnik wydziału samorządowego, p. Korsak, który prawdopodobnie jeszcze przed powrotem wojewody otrzyma nominację na stanowisko wicewojewody, które dotąd formalnie zajmuje p. Z. Beczkowicz. Ten ostatni pracuje nad reorganizacją Komisarjatu Rządu, zaś po ukończeniu prac tych ma zająć stanowisko wojewody w jednem z województw wschodnich.

ZMIANY STAROSTÓW

Starosta radzymiński, p. Orłowski, przeniesiony został do Rawy Mazowieckiej, zaś starosta z Rawy Mazowieckiej, p. Scheel de Vietimghof, przeniesiony został do Radzymina.

Wybory rady miejskiej w Kutnie unieważnione

Z Kutna donoszą nam, że wybory do rady miejskiej, które zaskarżone zostały przez prawicowe ugrupowania, unieważnione są na podstawie uchwały Wydziału Powiatowego. Decyzjata musi być jeszcze zatwierdzona przez wojewodę warszawskiego. Narazie nie wpłynął jeszcze do urzędu wojewódzkiego formalny wniosek z wydziału powiatowego.

STOWARZYSZENIE
DOM FILMU POLSKIEGO
Krakowskie Przedmieście 30, front.
codziennie KINO
wejście dla Publiczności 90 groszy
Początek seansów godz: 6, 8, 10.

KINO — LIGI MORSKIEJ I RZECZNEJ, — KINO
Program od 17 lipca do 21 włącznie.
„HONOR CZY HANBA" dramat awanturniczy w 4 aktach z udziałem LENY GYS i „W SZPONACH PRZEZNACZENIA" dramat w 4 aktach z życia marynarzy z udziałem BELLINCIONI
Ceny biletów 1 zł. i 1.50 gr.

Machinacje przedwyborcze zarządu Kasy Chorych

Sposób na utrącenie od głosu około pół miljona ubezpieczonych

W swoim czasie zarząd warszawskiej Kasy Chorych wezwał wszystkich ubezpieczonych do zamiany legitymacyj dotychczasowych na legitymacje zaopatrzone w fotografje.

Takie zarządzenie naraża na wędrówkę około pół miljona ubezpieczonych w warszawskiej Kasie Chorych.

Nie dosyć. Na wprowadzenie w życie tego olbrzymiego zarządzenia zarząd Kasy Chorych wyznaczył 3 miesiące, t. j. od maja do lipca r. b. włącznie. Mieliśmy wątpliwości pewne, co do możliwości

wykonania tego zarządzenia przez połowę ludności stolicy w ciągu trzech miesięcy.

Teraz pozbyliśmy się tych wątpliwości. Zarząd Kasy Chorych pokazał o co mu chodzi.

Oto otrzymaliśmy przed kilku dniami okólnik tego zarządu, w którym stwierdza on, że dotychczas tylko około 6.000 ubezpieczonych zamieniło swe legitymacje — i grozi, że kto do 1-go sierpnia nie zaopatrzy się w taką legitymację, będzie miał wstręty,

utrudnienia przy głosowaniu w wyborach do zarządu,

które wyznaczono na dz. 7 listopada r. b.

A więc rzecz zwykła: skompromitowany obecny zarząd Kasy pragnie dalej „obdarzać" swoimi rządami ubezpieczonych w Warszawie, boi się on druzgocącego głosowania w dniu 7 listopada r. b., bierze się za „kawał",

mobilizuje pod pretekstem zamiany legitymacyj swoich ludzi, aby ich głosy ponownie uzyskać.

Wyjaśniamy już teraz na tem miejscu ubezpieczonym, że zaniedbanie przez nich obowiązku zamienienia legitymacyj w niczem ani na jotę nie uszczupla ich praw wyborczych. Okólnik zarządu Kasy Chorych jest próbą teroryzowania ubezpieczonych, którzy już dawno swój sąd wydali o „klice" kompromitującej tę instytucję.

42 nowe mieszkania

Będą gotowe za... rok

Wydział techniczny magistratu rozpoczął już budowę 10 domów mieszkalnych na Burakowie, które zawierać będą 42 mieszkań 2, 3 i 4 pokojowych. Oddanie ich do użytku nastąpi

prawdopodobnie w czerwcu roku przyszłego.

Podjęcie dalszych budowli na tym terenie jeszcze w tym roku uzależnione jest od wpływów za sprzedaż mieszkań w podjętych już domach oraz od przekazania miastu przez władze wojskowe pozostałych na Burakowie terenów.

Zasiłki dla bezrobotnych inteligentów

Będą wypłacane i w tym tygodniu

Zarząd obwodowy Funduszu Bezrobocia w Warszawie wypłacił w ostatnim tygodniu sprawozdawczym t. j. od 12 do 17 lipca włącznie zapomogi za m. lipiec

826 pozbawionym pracy pracownikom umysłowym

w kwocie 43.705 zł. Wydawanie zasiłków będzie w b. tygodniu kontynuowane.

Wykrycie „techników" komunistycznych

Warszawska wojewódzka policja polityczna wykryła kolportaż (t. zw. technikę) warszawskiego podmiejskiego komitetu

Związku Młodzieży Komunistycznej.

Aresztowano dotąd 4 osoby. Znaleziono cały szereg obciążających materjałów, między in. pieczątki kauczukowe z napisem „Uwolnić więźniów politycznych".

Kpt. Pawlikowski przed sądem

o zabójstwo szofera

Przy zapełnionej — przeważnie oficerami z korpusu lotniska — sali, przystąpił Wojskowy Sąd Okręgowy Nr. 1 w Warszawie, dnia 19 b. m. — do rozpatrzenia sprawy kapitana Stefana Pawlikowskiego, oskarżonego

o zastrzelenie w komisarjacie P. P. — szofera,

Henryka Stróżyka.

Następuje odczytanie aktu oskarżenia, który odtwarza znany z pism przebieg zajścia, a mianowicie: podczas spisywania protokółu z awantury na ulicy kpt. Pawlikowski

spoliczkował kierowcę,

wymyślając mu od łobuzów. Kiedy napastowany Stróżyk odrzekł: „Pan sam jesteś łobuz", kpt. Pawlikowski błyskawicznym ruchem

wydobył rewolwer i wystrzelił.

Stróżyk padł martwy na ziemię.

Oskarżony przyznaje się do winy, przyczem stwierdza, że czynu dokonał pod działaniem alkoholu, w stanie silnego podniecenia nerwowego.

Żałowałem—zeznaje oskarżony — i żałuję tego, że tak ostro reagowałem, a nie w jakiś inny sposób;

ubolewałem i ubolewam nad tym wypadkiem.

Zawsze bardzo żywo odczuwałem wszelką obrazę munduru i silnie na to reagowałem, i wtedy też tak zrobiłem".

Następnie opisuje przebieg swej służby w lotnictwie, z którego wynika, że wskutek katastrof, którym uległ kilkakrotnie na froncie jest podniecony nerwowo.

Na wniosek obrońcy, mec. Paschalskiego, który prosi o przesłuchanie kilku świadków, mających scharakteryzować stan psychiczny oskarżonego — Sąd odroczył rozprawę do 21 b. m.

Cena zapałek i kurs dolara

Jak monopol zapałczany pomnaża swe dochody?

Przed wprowadzeniem monopolu zapałczanego i przy kursie dolara w wysokości 5 zł. 98 gr., skrzynia zapałek kosztowała 172 zł. Po wprowadzeniu monopolu zapałczanego i przy spadku kursu dolara do 5 zł. 95 gr., cena zapałek podwyższona została do 196 zł. Dzierżawcy monopolu

znacznie zmniejszyli objętość (długość i wysokość) pudełek

oraz ilość zapałek w tych pudełkach.

Przed wojną każde pudełko liczyło nie mniej, niż 70 sztuk zapałek. Przed wydzierżawieniem monopolu pudełko liczyło conajmniej 60 — 65 sztuk. Obecnie zaś w pudełku ma być według umowy z rządem, jak twierdzą dzierżawcy, 50 sztuk, a bywa ich często po 30 — 40.

W sprawę tę winien wejrzeć jaknajszybciej rząd.

Praga otrzyma własny wodociąg

Roboty kanalizacyjne na rok 1927

W r. 1927 dyrekcja wodociągów i kanalizacyj wobec zwracania się doń różnych kooperatyw mieszkaniowych o skanalizowanie tej części Żoliborza, która znajduje się poza Cytadelą na granicy z Marymontem,

preliminuje na ułożenie kanału w tej części Żoliborza

120.000 zł.

Ponieważ Wisła urywa brzegi miejskiej posiadłości w Golędzinowie poza fortem Śliwickiego, projektowane jest umocowanie brzegów Wisły kosztem 50 tys. zł. oraz ustawienie tamże pompy odśrodkowej

dla przepompowywania ścieków kanałowych

kosztem 30.000 zł.

W dalszym ciągu projektowane jest ułożenie rur wodociągowych na różnych ulicach na przedmieściach na ogólną sumę 300.000 zł. oraz budowa różnych kanałów między in.

dalsza budowa głównego kolektora na Żoliborzu i Okopowej

kosztem 850.000 zł.

Wreszcie projektowane jest prowadzenie robót przygotowawczych do budowy samodzielnego wodociągu na Pradze kosztem 100.000 zł.

Reorganizacja Komendy Głównej Pol. Państw.

Z dniem 1-go sierpnia r. b. Wydział V-ty Komendy Głównej (Policja Polityczna)

zostaje zlikwidowany.

Poszczególne działy tego resortu policji zostaną wcielone do odpowiednich wydziałów Komendy Głównej, gdzie będą tworzyły osobne referaty. Przeważna ich część

wcieloną będzie do W-łu IV

rejestracyjno-pościgowego (rejestracja i zwalczanie przestępstw), w którym stanowić będą specjalny dział.

Dotychczas policja polityczna

rządziła się autonomicznie

i do pewnego tylko stopnia podlegała Komendzie Głównej, stanowiąc tem samem odrębną organizację. Zniesienie tej odrębności i wcielenie do K-dy Gł. z b. wielu względów jest celowe, natomiast projekt zmilitaryzowania policji, który

zasadniczo zmieniałby organizację policji —

jest dotychczas nierealny.

Do omówienia całości zamierzonych zmian w policji przystąpimy niebawem.

Wielkie zawody konne o mistrzowstwo Armji

Mistrzem W. P. został 5 pułk Ul. Zasławskich (Ostrołęka)

Dnia 18 b. m. zakończyły się Centralne zawody konne o mistrzostwo W. P., próba: konkurs hippiczny. W ogólnej klasyfikacji zwyciężyła drużyna 5 płk Ul. (1607 p. k.), 2) 16 płk Ul. Bydgoszcz (3209 p. k.), 3) 13 płk Wileńskich (Nowowilejka) 3244 p. k.). W zawodach indywidualnych mistrzostwo zdobył por. Ertman 5 płk Ul., 2) por. Rozmuszcz 5 płk Ul., 3) por. Pieczyński 16 płk Ul.

Wielką nagrodę handicapową p. prezydenta zdobył płk Zahorski na Zorzy, 2) rtm. Królikiewicz na Rowelifie. Obaj jeźcy przybyli parcours bez punktów karnych. Po dwa punkty karne ppor. Skiba i por. Gzowski.

Mecz Polo Warszawa — Poznań zakończył się zwycięstwem Warszawy w stosunku 2:0 dla Warszawy. Zawody te odbyły się w obecności p. Prezydenta i korpusu dyplomatycznego.

W dniu 19 b. m. odbyło się rozdanie nagród, oraz „konkurs potęgi skoku".

Zawody zostały przedłużone o 1 dzień i w dniu 20-go odbędzie się „konkurs pocieszenia".

Wyniki ostatnich dni zawodów i ogólną ich charakteryzację i ocenę podamy w najbliższym numerze.

Na bruku stołecznym

POD GROŹBĄ ŚMIERCI...

Szymon Jonisz (Brukowa nr. 35) otrzymał anonim, w którym żądano odeń pod groźbą śmierci 2.000 zł. posłańcowi, który ma się zgłosić. Obserwacja policji doprowadziła do zatrzymania 15-letniego Oskara Bartosza (Terespolska nr. 13), który

zgłosił się po odbiór paczki z gotówką,

zeznał on, że został zaczepiony przez jakiegoś przechodnia, który prosił go o pójście do mieszkania Jonisza, celem odebrania paczki z nieznaną zawartością. Nieznajomy miał oczekiwać na ulicy. Nie znaleziono go jednak.

ZNOWU TOPIELCE.

Wczoraj znowu kilka osób utonęło w Wiśle.

Pozatem na terenie powiatu Sochaczewskiego wyłowiono z Wisły dwuch topielców; jeden lat około 20-tu, szatyn, włosy strzyżone, czupryna długa, drugi lat około 23-ch, ciemny blondyn, oczy niebieskie wysadzone z jam ocznych, na głowie rana cięta zadana nożem, szerokości 2 cm.

„SABINA" — ZŁODZIEJKA.

Sura Strzałkowa (Targowa nr. 7) przyjęła za pośrednictwem rajfurki służącą podającą się za Sabinę. Po dwóch dniach służby „Sabina" skradła ubrania i zbiegła.

Nie niszczyć tego, co zbudowano.

Od lat 35 dzielnica naszego miasta, leżąca poza linją kolejową, była połączoną z Białostoczkiem i północno - wschodnią częścio miasta mostem, którego środkiem przechodziły pociągi obwodowe, bokami zaś po ułożonych specjalnie chodnikach przechodziła publiczność. Podczas wojny most był zerwany przez moskali, a niemcy odbudowali prowizoryczny, jednakże z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców tych dzielnic. Taki stan trwał aż do ostatnich dni, kiedy zaczęto most rozbierać, ponieważ linja obwodowa została po wojnie skasowaną.

Czy władze naszego miasta nie mogłyby pomyśleć o tem ażeby już gotowy most, po ułożoniu przez środek kilku desek i ustawieniu poręczy, pozostawić wyłącznie do użytku przechodniów. Zapobiegłoby to niejednemu nieszczęściu, gdyż ludzie będą przechodzić przez tory kolejowe, po których bardzo często chodzą pociągi, a wobec zakazu używania torów dla pieszej komunikacji — niejeden protokół będzie spisany.

Opór władzy.

Przedwczoraj o godz. 13-ej na ulicy Zamenhofa, zostali zatrzymany w stanie pijanym Rybaczek Antoni (Giełdowa 4) i Kośko Zygmunt mieszk. m. Łap, którzy na tejże ulicy wszczęli bójkę pomiędzy sobą i wywołali zbiegowisko około 300 ludzi. W czasie doprowadzenia ich do komisarjatu, wym. stawili policji czynny opór. Wym. zostaną przekazani władzom Sądowym.

Zamówienia rządowe w przemyśle tekstylnym.

Niebawem rząd zamierza poczynić zamówienia na materjał mundurowy.

W sprawie tej wyjechało do Warszawy 15 fabrykantów białostockich którzy otrzymali zaproszenia.

W przetargu biorą udział przemysłowcy z Łodzi i Bielska cieszyńskiego.

Z Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia.

Z. O. F. B. powołując się na uchwałę swoją z dn. 16. IV. 26 r. prot № 10, która nie została uwzględniona, jednogłośnie postanawia wystąpić do Z. Główn. F.B. w Warszawie z wnioskiem o wprowadzenie akcji doraźnej z dn. 1. VIII. 26 r. na terenie m. Krynek dla b. robotników przemysłu skórnego oraz na terenie m. Grodna dla bezrob. robotników zakładów: mundurowego i żywnościowego i dla bezrob. robotników przemysłu skórnego.

Z odczytu posłanki p. Wandy Ładziny.

W dniu 19 b. m. wygłosiła posłanka Wanda Ładzina przy przepełnionej sali w Ognisku kolejowym odczyt, ilustrowany przeszło 100 przeźroczami.

Prelegentka obiecała powtórzyć odczyt w dniu 8 grudnia b. r.

Za wygłoszenie odczytu dziękował ks. Kanonik, błogosławiąc posł. Ładzinę na drogę do Rzymu, gdzie w najbliższych dniach wyjeżdża, by Ojcu Św. osobiście włączyć opracowane przez nią dzieło.

Powiększenie komunikacji Białystok — Ignatki.

Komunikacja autobusami do Ignatek zwiększyła się dwukrotnie. Do niedawna autobusy kursowały dziennie 7-mio krotnie, obecnie 14-krotnie.

Ostatni autobus wyjeżdża z Białegostoku o godz. 23-ej, zaś wraca z powrotem o godz. 23 m. 40.

W sprawie obniżenia podatku obrotowego od węgla i drzewa.

Sekcja opałowa przy Zw. Kupców w Białymstoku zwróciła się do Wydziału podatków w min. skarbu z prośbą o zaliczenie drzewa i węgla do najważniejszych artykułów codziennej potrzeby, które korzystają ze zniżki przy wymiarze podatku obrotowego.

Żądanie to ma być przychylnie rozpatrzone.

Prenumeratorów naszych prosimy o łaskawe uregulowanie należności za m. lipiec.

Białostocka „Plaża".

Plaża! Słowo, które we wszystkich przypadkach odmienia się, jak w pismach codziennych, tak i rozmowach wszystkich mieszkańców miast. Ci, kogo stać na to i pozwala czas, wyjechali na Hel, inni, zamieszkujący miasta, położone nad większemi rzekami, mają rzeczne plaże, a my, Białostoczanie musimy uciekać o kilka kilometrów od naszej rzeki Białej, gdyż zapach jej może służyć za gazy trujące. Obywatele naszego miasta szukają w okolicy jakiejkolwiek wody, ażeby móc się wykąpać. Jedno z takich miejsc najbardziej nawiedzane jest na rzece Supraśl w odległości sześciu kilometrów od miasta, w kierunku wsi Jurowce, niedaleko toru kolejowego, wiodącego do Czarnej wsi. Już od rana gromady niewiast i mężczyzn przechodzą w kierunku rzeki i z powrotem, napełniając powietrze wesołym śmiechem, śpiewem i krzykiem, wznosząc ku niebu tumany kurzu. Koło południa brzegi rzeki są już upstrzone leżącymi kąpielowiczami, pod wieczór zaś przyjeżdżają rowerami i furami panie — zaczyna się przegląd kostjumów kąpielowych. Kto jeszcze nie był — niech śpieszy, gdyż pogoda i ciepło niedługo trwać będą, lecz niech nie zapomina brać z sobą kostjumu, ponieważ kąpać się razem z paniami jest o wiele weselej, ciekawiej, przyjemniej.

„Awicz."

Znalezienie zwłok dziecka.

Dn. 19 b. m. o godz. 20-ej w rzece Białej obok domu № 14 przy ul. Białostoczańskiej znaleziono zwłoki noworodka, płci żeńskiej w stanie rozkładu. Zwłoki złożono z kostnicy szpitala św. Rocha. Sprawczyni nieznana. Dochodzenia w toku.

Konfiskata broni.

W mieszkaniu Olechny Antoniego — Młynowa 71, znaleziono podczas rewizji rewolwer, systemu „Nagan" z 6-cioma nabojami, nielegalnie przez tegoż posiadany. Nadto znaleziono w łóżku ukryte mięso w ilości 5 klg. niewiadomego pochodzenia.

Policja prowadzi dochodzenia.

Kradzieże desek.

Frejdkiesowi Józefowi (Wronia 1) skradziono z szopy kilka desek, wartości 40 zł. Skradzione deski znaleziono u Porkowskiego Czesława, tamże zamieszkałego.

Dochodzenia w toku.

* * *

Okraińskiej Chaji (Sucha 2) skradziono ze składu 3 deski 5 zł. Sprawca kradzieży nieznany.

Powstanie ochronki dla ślepych dzieci.

Dzięki inicjatywie i pracy P. Dr. Melcerowej urządzona została w Bojanowie ochronka dla ślepych dzieci żydowskich.

Jest to pierwszy tego rodzaju zakład w Polsce.

Białostockie Tow. Ochrony sierót, zobowiązane jest przeprowadzić rejestrację ślepych dzieci w Białymstoku, które mają być przyjęte do wymienionej ochronki.

Rejestrację przeprowadza Tow. Ochrony sierot (Giełdowa 5) codziennie od 10 do 12-ej do końca b. m.

Ze sportu.

Nowy stadjon sportowy w Białymstoku.

Ponieważ sprawa nowego boiska w Zwierzyńcu, obudziła wśród społeczeństwa zrozumiałe zainteresowanie, a nawet przedwczesną krytykę przeto zwróciliśmy się o informacje do znanego na naszym bruku sportsmena p. Ludertowicza.

Otóż sprawa przedstawia się następująco:

Boisko jest urządzone według wszelkich wymagań nowoczesnych a więc, prócz terenu do piłki nożnej urządzone będą 2 korty tenisowe, kręgielnia męska i damska, urządzenia lekkoatletyczne i t. d. Bieżnia o 425 mtr. długości przedstawia się idealnie. Wogóle wszelkie praktyczne wskazówki p. L. były przez p. p. inżynierów brane b. chętnie pod uwagę i wykonane nader staranie.

Pawilon o długości 40 mtr. pomieści bufet i szatnie dla zawodników. Na wiosnę zaś stanie kryta trybuna dla widzów. Kwestja o g r o d z e n i a, została rozwiązana w ten sposób iż dookoła boiska zostaną zasadzone drzewka w potrójnym rzędzie, tak że i widownia zostanie zasłonięta od ulic, i wygląd estetyczny ogrodzenia harmonizować będzie z otoczeniem leśnym. Otwarcie boiska nastąpi dopiero w sierpniu, po powrocie z urlopu p. inż. Rybołowicza, który pragnie oddać boisko do użytku po całkowitym wykonaniu robót.

Tem samem upadają niesłuszne zarzuty rozsiewane przez pewne osoby, jakoby budowa boiska odbywała się po dyletancku. Sam rzeszta przekonałem się naocznie, jak wiele pracy poświęca boisku p. inż. Popielak, który stara się o najsolidniejsze wykonania robot

Powrót vice-prezydenta miasta z urlopu.

We wtorek p. vice-prezydent miasta Łuszczewski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Zapomogi dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Min. P. i O. S. wyasygnowało na lipiec 3500 zł. na wypłatę jednorazowych zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Zaznaczyć należy, że suma ta jest o 500 zł. mniejszą od otrzymanej w m. czerwcu.

Ze Związku Lokatorów.

Związek lokatorów zaangażował do obrony praw swych członków i dawania porad prawnych adwokata p. Szwarca, który dwa razy w tygodniu urzędować będzie w lokalu Zw. Lokatorów.

Za krwawą łuną pożarów.

W dniu 14 b. m. spłonęły we wsi Reszki gm. Bargów pow. Augustowskiego 4 gospodarstwa.

Straty wynoszą 13461 zł.

Pożar powstał w skutek zapalenia się sadz w kominie jednego z domów.

Kawalerska jazda samochodem.

W dn. 19 b. m. na szosie Baranowieckiej w lesie Zwierzyniec, auto № 4184 należące do Demidowa Włodzimierza, kierowano przez osobnika nazwiska narazie nieustalonego, wskutek nieostorożnej jazdy najechało na słup elektryczny uszkadzając takowy. Nieszczęsliwych wypadków z ludzmi nie było.

To się objadł...

Brańskiej Antoninie (Bażantarnia 2) nieznany osobnik skradł z piwnicy 12 kg. masła, wartości 60 zł.

Uczciwy pracownik.

Właścicielowi cukierni przy ul. Kilińskiego 2 p. Błaszczykowi Piotrowi, pracownik tej-że cukierni Brejnachowski Teodor skradł sztance i 3 flakoniki olejku do ciastek, ogólnej wartości 130 zł.

Stała rubryka.

Spisano:

za potajemny wyszynk wódki 1 prot., za prowadzenie handlu bez zezwolenia 1 protok., za chodzenie po torach kolejowych 1 protok., za pijaństwo 1 protok.

Sprostowanie.

W związku z artykułem naszym: „Aresztowanie urzędnika P. U. P. P." umieszczonym w jednym z poprzednich numerów, proszą nas o sprostowanie, że Henryk Wł. Sienkiewicz nie był urzędnikiem P. U. P. P. lecz magistrackim, delegowanym na kilka dni do P. U. P. P. w celu wykonania pewnych czynności kancelaryjnych w związku z robotami miejskimi w parku w Zwierzyńcu, niezbędnemi dla magistratu.

Adres Redakcji i Administracji:
Białystok ul. Lipowa № 14. (wejście od ulicy Kupieckiej).
Telefon 11 — 88.

Redaktor przyjmuje:
codziennie od godz. 1 — 2 i od godz. 4 — 6 wieczorem.

Redaktor i wydawca: Jan Antonowicz.

Drukarnia Miszondznika, Białystok, ul. Lipowa № 25. Tel. 3-98.